

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-53/7/2003/MM

Warszawa, dn. 31 marca 2004r.

DECYZJA Nr RWA - 8/2004

Na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.)

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

umarza się postępowanie antymonopolowe w sprawie nałożenia na Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ostrołęce kary pieniężnej z powodu zwłoki w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Nr RWA-24/99 z dnia 31 grudnia 1999r. (pkt I).

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek Pana Włodzimierza Krasnodębskiego, decyzją z dnia 31 grudnia 1999r. Nr RWA – 24/99 nakazał Ostrołęckiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ostrołęce (zwane dalej: OPEC) zaniechania praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii ciepłej poprzez:

I. dyskryminujące wypowiedzenie Panu Włodzimierzowi Krasnodębskiemu umowy o dostawę energii ciepłej wobec braku alternatywnych możliwości zaopatrzenia w energię ciepłą, co stanowi naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.)^{*},

II. narzucanie uciążliwego warunku umowy o dostawę energii ciepłej, zgodnie z którym miejscem pomiaru energii ma być węzeł grupowy, co skutkowałoby przerzuceniem na Pana Włodzimierza Krasnodębskiego obowiązku zapłaty za tę część energii, która jest ubytkiem na odcinku od węzła grupowego do początku jego instalacji, co stanowi naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.

Powyższą decyzją Prezes Urzędu na podstawie art. 104 k.p.a i art. 14 ust. 1 ww. ustawy nałożył na OPEC karę pieniężną w wysokości 10.000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa (pkt III decyzji).

^{*} Z dniem 1 kwietnia 2001r. weszła w życie ustawa z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j.: Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 804) zwana dalej ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów, która zastąpiła ustawę z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.).

Na skutek odwołania OPEC od ww. decyzji Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Antymonopolowy (obecnie: Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów) wyrokiem z dnia 11 grudnia 2000r. (sygn. akt XVII Ama 46/00):

- 1) uchylił pkt II decyzji Prezesa Urzędu Nr RWA-24/99,
- 2) oddalił odwołanie w pozostałej części.

Sąd w swoim wyroku uznał, iż wypowiedzenie umowy o dostawę energii cieplnej Panu Włodzimierzowi Krasnodębskiemu i zaprzestanie dostaw energii cieplnej należy uznać za formę dyskryminacji zmierzającą do wywarcia presji na odbiorcę w celu zawarcia umowy na pożądanym przez przedsiębiorstwo energetyczne warunkach.

Umowa o dostarczanie energii cieplnej służącej do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej zawarta została pomiędzy Panem Włodzimierzem Krasnodębskim a OPEC w dniu 20 listopada 1992r. W umowie określono m.in. granicę dostawy energii cieplnej oraz zasady rozliczeń, w których jako podstawę przyjęto powierzchnię użytkową pomieszczeń odbiorcy. Miejscem włączenia instalacji cieplnej budynku Pana Włodzimierza Krasnodębskiego do sieci cieplnej był węzeł cieplny – rozdzielczy w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej ESKULAP.

W 1995r. OPEC powiadomił Pana Włodzimierza Krasnodębskiego o konieczności zmiany dotychczasowego sposobu rozliczeń za dostawę energii cieplnej ze względu na wykonanie opomiarowania zużycia energii cieplnej w węźle grupowym oraz związaną z tym koniecznością dokonania zmian w umowie.

W związku z odrzuceniem przez Pana Włodzimierza Krasnodębskiego propozycji zmiany umowy, OPEC wypowiedział mu umowę z miesięcznym okresem wypowiedzenia tj. z dniem 1 listopada 1997r. Ze względu na trwający sezon grzewczy 1996/97 OPEC przesunął termin zakończenia dostaw energii Panu Włodzimierzowi Krasnodębskiemu i powiadomił go pismem z dnia 28 kwietnia 1998r., iż z terminem zakończenia sezonu grzewczego jego budynek zostanie odłączony z zasilania w energię cieplną.

Dostaw energii cieplnej do budynku Pana Włodzimierza Krasnodębskiego OPEC zaprzestał w dniu 29 kwietnia 1997r.

Takie działania OPEC Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ocenił, a Sąd Antymonopolowy w swoim wyroku tę ocenę podzielił, jako bezprawne.

W dniu 6 sierpnia 2001r. Sąd Najwyższy postanowieniem (sygn. akt I CKN 216/01) odrzucił wniesioną przez OPEC kasację od wyroku Sądu Antymonopolowego. Tym samym wyrok Sądu Antymonopolowego stał się prawomocny, a decyzja w pkt I i III podlegała obowiązkowi wykonania. W dniu 26 września 2001r. OPEC dokonał na wskazane w decyzji konto bankowe wpłaty 10.000 zł, uiszczając tym samym karę pieniężną wskazaną w pkt III decyzji Prezesa Urzędu.

W związku z uprawomocnieniem się wyroku Sądu Antymonopolowego z dnia 11 grudnia 2000r. oraz zwrotem akt sądowych, Delegatura UOKiK w Warszawie podjęła postępowanie w części, w stosunku do której decyzja Prezesa Urzędu została przez Sąd Antymonopolowy uchylona. Decyzją Nr RWA – 3/2003 z dnia 6 maja 2003r. Prezes Urzędu nie stwierdził stosowania przez OPEC praktyki ograniczającej konkurencję, której dotyczył wyrok uchylający tj. nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii cieplnej poprzez narzucanie uciążliwego warunku umowy o dostawę energii cieplnej, zgodnie z którym miejscem pomiaru energii ma być węzeł grupowy, co skutkowałoby przerzuceniem na Pana Włodzimierza Krasnodębskiego obowiązku zapłaty za tę część energii, która jest ubytkiem na odcinku od węzła grupowego do początku jego instalacji.

W trakcie tego postępowania Prezes Urzędu uzyskał informacje dające podstawy do podejrzeń, iż OPEC nie wykonał prawomocnej decyzji Prezesa UOKiK.

W związku z tym Prezes Urzędu postanowił o wszczęciu z urzędu postępowania antymonopolowego w sprawie nałożenia na Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ostrołęce kary pieniężnej z powodu zwłoki w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Nr RWA-24/99 z dnia 31 grudnia 1999r. (pkt I) (postanowienie z dnia 10 czerwca 2003r.).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania OPEC stwierdził, iż nie pozostaje w zwłoce w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu. OPEC uzasadniał, iż nie jest zobowiązany do składania żadnych oświadczeń o anulowaniu wypowiedzenia umowy Panu Włodzimierzowi Krasnodębskiemu, natomiast jak wynika z art. 8 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wypowiedzenie to jest z mocy prawa nieważne, a zatem strony są związane umową. Oznacza to - zdaniem OPEC – że w mocy pozostają poczynione wcześniej uzgodnienia w zakresie nowego przyłącza do budynku Pana Włodzimierza Krasnodębskiego. OPEC proponował, aby Pan Włodzimierz Krasnodębski złożył wniosek o przyłączenie do sieci ciepłej na warunkach wynikających z obecnie obowiązujących przepisów. Pan Włodzimierz Krasnodębski jednak na tę propozycję nie odpowiedział. OPEC wskazał również, iż dostawa energii ciepłej w uprzedni sposób nie jest możliwa ze względów technicznych, wobec skorodowania rur i zmiany charakteru węzła ciepłego (pismo OPEC z dnia 27 czerwca 2003r.). W trakcie postępowania OPEC wskazywał także, że rurociąg dostarczał ciepło do 5 budynków i jego parametry były do tego dostosowane. Dostarczanie takim rurociągiem ciepła do jednego budynku prowadziłoby do obciążenia odbiorcy kosztami według wskazań licznika, umieszczonego przy węźle grupowym Spółdzielni Mieszkaniowej ESKULAP (pismo OPEC z dnia 23 lipca 2003r.).

Zdaniem OPEC, dostawa energii ciepłej w uprzedni sposób nie byłaby możliwa również ze względu na brak zgody Spółdzielni Mieszkaniowej ESKULAP na dodatkowego odbiorcę z jej węzła ciepłego (pismo OPEC z dnia 27 czerwca 2003r.). W trakcie postępowania OPEC przedstawił również pismo Spółdzielni Mieszkaniowej ESKULAP odmawiające zgody na prowadzenie sieci ciepłej na terenie Spółdzielni (pismo OPEC z dnia 23 lipca 2003r.).

OPEC stwierdził, że nie odmówił i nie odmawia dostaw ciepła Panu Włodzimierzowi Krasnodębskiemu, podkreślił jednak Pan Włodzimierz Krasnodębski posiada ogrzewanie gazowe, a w skierowanym do OPEC piśmie nie wskazał, czego się domaga. OPEC podkreśli również, iż wobec zmiany prawa energetycznego w okresie od 1997r. i obowiązku dostosowania umów sprzedaży ciepła do aktualnych przepisów OPEC nie jest w stanie spełnić żądań Pana Włodzimierza Krasnodębskiego w zakresie przywrócenia dotychczasowych zasad dostawy ciepła wynikających z umowy z 1992r. W tym sensie - zdaniem OPEC – wykonanie decyzji Prezesa Urzędu nie jest możliwe, co powoduje brak podstaw do stwierdzenia dalszego naruszenia art. 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stąd też wobec zaniechania naruszenia ustawy niniejsze postępowanie jest bezprzedmiotowe.

OPEC wskazał również, iż postępowanie zostało wszczęte wbrew art. 68 w związku z art. 93 ww. ustawy gdyż upłynął rok od zaprzestania stosowania praktyk monopolistycznych tj. od stwierdzenia nieważności wypowiedzenia umowy o dostawę ciepła, a także 5 lat od zaprzestania dostaw ciepła (pismo OPEC z dnia 27 czerwca 2003r.).

Zawiadomieniem z dnia 8 marca 2004r. Prezes Urzędu poinformował OPEC o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie oraz wyznaczył termin na zapoznanie się z materiałem zgromadzonym w aktach postępowania.

W dniu 17 marca 2004r. do siedziby delegatury UOKiK w Warszawie przybył pełnomocnik OPEC w celu zapoznania się z aktami sprawy. Jednocześnie pełnomocnik OPEC złożył pismo, w którym podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje

Stosownie do art. 105 § 1 k.p.a. gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi powyższy przepis, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie co do istoty. Przy czym przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu.

Zgodnie natomiast z art. 68 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nie wszczynają się, z zastrzeżeniem art. 93 i art. 100g, postępowania, jeżeli upłynęło 5 lat od końca roku, w którym dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy.

Instytucja przedawnienia uregulowana w art. 68 służy pewności obrotu, ochronie uzasadnionych interesów przedsiębiorców i ich kontrahentów. Stwarza ona po upływie czasu określonego w ustawie możliwość prowadzenia przez przedsiębiorców działalności bez zagrożenia sankcjami antymonopolowymi za naruszenie prawa.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zróżnicowała termin przedawnienia, wprowadzając krótszy, roczny dla wszczynania postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję (art. 93 ustawy) oraz postępowań w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (art. 100g ustawy), zaś dłuższy pięcioletni dla pozostałych spraw regulowanych przepisami ustawy (por. E. Modzelewska-Wąchal „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz.” Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2002, str. 256).

Przedmiotem niniejszego postępowania jest nałożenie na OPEC kary pieniężnej z powodu zwłoki w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Nr RWA-24/99 z dnia 31 grudnia 1999r. (pkt I).

Praktyka monopolistyczna stosowana przez OPEC a stwierdzona decyzją NR RWA-29/99 polegała na dyskryminującym wypowiedzeniu Panu Włodzimierzowi Krasnodębskiemu umowy o dostawę energii cieplnej wobec braku alternatywnych możliwości zaopatrzenia w energię cieplną, a zatem związana była z konkretnym działaniem OPEC wobec swojego odbiorcy.

OPEC wypowiedział umowę Panu Włodzimierzowi Krasnodębskiemu z dniem 1 listopada 1997r. Dostaw energii cieplnej do budynku Pana Włodzimierza Krasnodębskiego OPEC zaprzestał w dniu 29 kwietnia 1997r.

Naruszenie prawa antymonopolowego przez OPEC miało więc miejsce w 1997r., a zatem 5-letni okres, w ciągu którego możliwe było wszczęcie przez Prezesa Urzędu postępowania upłynął w dniu 31 grudnia 2002r.

Prezes Urzędu natomiast wszczął postępowanie w sprawie zwłoki w wykonaniu decyzji Nr RWA-24/99 w dniu 10 czerwca 2003r., a zatem z przekroczeniem 5-letniego okresu przedawnienia wskazanego w art. 68 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Oznacza to, że w rozpatrywanej sprawie nastąpiło przedawnienie możliwości podjęcia działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, a prowadzone postępowanie jako bezprzedmiotowe należy umorzyć.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem niniejszej Delegatury.

Otrzymuje:

**Ostrołęckie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.**
ul. Celną 13
07-412 Ostrołęka